

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TIMIȘ

Str. Dr. Liviu Gabor nr. 1, 300004, Timișoara,

Tel +40 (0)256 305799/

Fax +40 (0)256 490430, +40 (0)256 490429

registratura@isjtm.ro, www.isj.tm.edu.ro

Operator de date cu caracter personal nr.18818

MINISTERUL EDUCAȚIEI

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etapa locală, 19.02.2024

Clasa a VI-a

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timp de lucru: 3 ore.

Total: 100 de puncte

Citește fiecare dintre textele următoare pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Era odată un băiețel pe care îl chema Filip. Într-o zi, văzu copiii îndreptându-se spre școală. Filip își luă căciula și vru să se ducă și el cu ei. Dar maică-sa îl întrebă:

- Încotro te duci, Filipok?
- La școală.
- Ești încă mic și nu poți să te duci! Și mama îl opri acasă.

Toți copiii erau duși la școală. Tata a plecat încă de dimineață la pădure, iar mama s-a dus să lucreze cu ziua. Au rămas acasă numai Filipok și bunica, sus, pe cuptor. Lui Filipok i s-a urât să stea singur. Și, când bunica a adormit, el s-a apucat să-și caute căciula. Pe-a lui n-a găsit-o și a luat una veche de-a lui taică-său; pe urmă a plecat la școală.

Școala era în capătul celălalt al satului, lângă biserică. Cât a mers Filipok pe ulița lui, câinii i-au dat pace, îl cunoșteau. Dar cum a ajuns prin dreptul curților străine, a sărit Jucika și a început să latre; după Jucika a sărit și Volociok, un câine mare de tot. Filipok a luat-o la fugă, câinii după el. Filipok a început să țipe, s-a împiedicat și a căzut. Dintr-o curte a ieșit un mujic*, a alungat câinii și s-a răstit la copil:

- Unde alergi așa singur, împielitătule?

Filipok n-a răspuns nimic; și-a sumes* poalele hainei și-a început să fugă din răsputeri. A ajuns lângă școală. În cerdac nu era nimeni, dar dinăuntru răzbătea larma* copiilor. Pe Filipok l-a cuprins frica: „Dacă învățătorul mă alungă? ” Se tot gândește ce să facă. Să se întoarcă, vor sări câinii iar la el; să intre în școală, îi era frică de învățător. Tocmai atunci trece pe lângă școală o femeie cu donița* în mână și îl întreabă:

- Tu de ce stai aici, când toți învață?

Filipok n-a mai avut ce face și a intrat. În pridvor, și-a scos căciula și a deschis ușa. Școala era plină de copii. Fiecare spunea ceva cu glas tare, iar învățătorul, care purta un fular roșu la gât, se plimba prin mijlocul lor.

- Tu ce vrei? l-a întrebat pe Filipok.

Filipok și-a strâns cu putere căciula la piept și nu a răspuns nimic.

- Cine ești?
- Filipok tăcea mai departe.
- Nu cumva ești mut?

Filipok s-a speriat așa tare, că n-a mai putut scoate o vorbă.

- Ei, dacă nu vrei să vorbești, pleacă acasă!

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TIMIȘ

Str. Dr. Liviu Gabor nr. 1, 300004, Timișoara,

Tel +40 (0)256 305799/

Fax +40 (0)256 490430, +40 (0)256 490429

registratura@isjtm.ro, www.isj.tm.edu.ro

Operator de date cu caracter personal nr.18818

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Tare ar fi vrut Filipok să răspundă, dar spaima îi încheștase gura. S-a uitat la învățător și a început să plângă. Atunci învățătorului i s-a făcut milă de el. L-a mângâiat pe cap și i-a întrebat pe copii cine-i băiețelul acela.

- E Filipok, fratele lui Kostiușka. De mult vrea să meargă la școală, dar mama lui nu-l lasă, și atunci a venit la școală pe furiș.

- Hai, așază-te în bancă lângă fratele tău; și-am s-o rog pe maică-ta să te lase la școală.

Apoi, învățătorul a început să-i arate literele, dar Filipok le știa de mai înainte, ba putea să și citească puțin.

- Ia să văd, cum îți silabisești numele?

Și Filip începu:

- Pfe-i-pfi, le-i-li, pe-oc-poc.

Copiii râseră.

- Bravo! a spus învățătorul. Cine te-a învățat să citești?

Filpok a prins curaj și a răspuns:

- Kostiușka. Eu sunt deștept și dintr-odată am priceput tot! Sunt grozav de deștept!

Învățătorul l-a întrerupt și a spus:

- Nu te grăbi cu lauda; mai întâi învață!

De atunci, Filipok a început să meargă cu copiii la școală.

(L. N. Tolstoi, *Filpok*, fragment)

**mujic-nume dat în trecut țăranilor ruși*

**a sumes- a ridicat*

**larma- gălăgia, zgomotul*

**doniță- găleată de lemn*

B.

— Cât durează o oră de clasă?

La această întrebare nici nu se mai ridică mâna. Fiecare școlar cunoaște răspunsul: 50 de minute![...]

Sub conducerea profesorului, clasa, asemenea unui detașament aflat în luptă, atacă pe un anumit front, cucerește poziție după poziție, consolidează punctele câștigate, se apropie pas cu pas de știință: *cetatea științei* [...] Pe drumul acesta întortocheat, lung și greu, nu întotdeauna perfect luminat, întreaga clasă își strânge rândurile și, mână în mână cu profesorul – *călăuză* încercată* -, suie irezistibil spre înălțimi, secundă de secundă, oră de oră, ... an de an [...]

Greșesc, așadar, cei ce gândesc că lecția este „ținută” doar de către profesor, că aceasta este doar treaba lui, răspunderea lui....Căci lecția nu are loc într-o cabină izolată, ci în clasă. Ființa prețioasă și delicată a lecției se plămădește în comun [...]

Urmărind cu atenție explicațiile profesorului în timpul orei, vei izbuti mai ușor să-ți pregătești lecțiile acasă. La unele materii mai grele, ca de pildă matematica, româna sau fizica, este uneori foarte dificil să te pregătești acasă, fără baza explicațiilor date de profesor. Iar, dacă te pregătești de mântuială la aceste materii, în cunoștințele tale rămân goluri [...]

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TIMIȘ

Str. Dr. Liviu Gabor nr. 1, 300004, Timișoara,

Tel +40 (0)256 305799/

Fax +40 (0)256 490430, +40 (0)256 490429

registratura@isjtm.ro, www.isj.tm.edu.ro

Operator de date cu caracter personal nr.18818

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Concluzia e limpede. Măsurăm cel mai bine cele 50 de minute ale orei de clasă în secunde. Dar într-un anumit fel de secunde. Îngăduiți-mi să le numesc „secunde lumină”.

Aș vrea să vă vorbesc despre cei care fac împărțirea orelor de joacă și de învățătură și totuși le încurcă, le amestecă, iar rezultatul împărțirii este mai totdeauna egal cu zero. Amicul meu Spirache e dintre aceștia....Pentru că Spirache învață sau e absolut sigur că face asta. O spune și în fața profesorului, după ce la o cascadă de întrebări a încleștat cu înfricoșare buzele:

— Nu știu, e drept..., dar eu am învățat! [...]

Numai că Spirache a învățat în felul lui. Fiindcă el socoate că, dacă ține cartea în față, treaba e gata făcută. Își plimbă ochii peste rânduri conștiincios, dar în același timp își poartă gândurile roi... Din când în când își ridică ochii spre ceas:

— Mai am de stat cu cartea în mână încă o jumătate de oră...un sfert...

(Mircea Sântimbreanu, *Să stăm de vorbă fără catalog*, fragment)

*călăuză - ghid

C.

Relația dintre profesor și elev are un rol important în viața fiecărui copil. Copiii petrec la școală aproximativ cinci-șapte ore pe zi, timp de aproape zece luni într-un an. De aceea, este firesc să ne întrebăm care sunt calitățile pe care un profesor trebuie să le aibă? Adulții știu foarte bine ce presupune școala și probabil că au avut profesori preferați.

O relație pozitivă între profesori și elevi se bazează pe încredere. Comunicarea reprezintă cea mai importantă modalitate de a crea această relație pozitivă între cele două părți menționate. Urmând, apoi, respectul și interesul pentru materii atât din partea profesorului, cât și din partea elevului.

Copiii au strategii diferite pentru a studia și pentru a-și atinge obiectivele. Unii elevi vor învăța rapid, iar alții vor înțelege mai greu anumite lecții. Să nu uităm de elevii care nu iau școala în serios și care nu își dau interesul pentru studiu. În cazul lor, profesorii întâmpină dificultăți în a-i ajuta să înțeleagă. Mai ales dacă nu se poate stabili o comunicare adecvată. Totuși, trebuie să avem în vedere că o relație pozitivă între profesori și elevi nu înseamnă neapărat rezultate școlare excepționale și comportamente potrivite din partea tuturor copiilor. [...]

De cele mai multe ori, rezultatele școlare excepționale sunt influențate de calitatea relației dintre profesori și elevi. Și este normal să fie așa. Dacă elevului i se spune zilnic că nu poate, că nu știe, că nu este capabil, atunci el va dezvolta o teamă, o lipsă de încredere în propriile forțe și va ajunge să creadă că ceea ce i se spune este adevărat, anume că nu este suficient de bun pentru a realiza un anumit lucru.

Comunicarea pozitivă dintre profesor și copil îl va ajuta pe acesta din urmă să învețe la un nivel înalt și să aibă rezultatele pe care și le dorește și pentru care muncește. Să nu uităm de citatul motivațional al lui Pierre de Coubertin „Ai învins? Continuă! Ai pierdut? Continuă!”

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TIMIȘ

Str. Dr. Liviu Gabor nr. 1, 300004, Timișoara,

Tel +40 (0)256 305799/

Fax +40 (0)256 490430, +40 (0)256 490429

registratura@isjtm.ro, www.isj.tm.edu.ro

Operator de date cu caracter personal nr.18818

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Dacă copiii vor învăța că eșecul face parte din viață, atunci ei vor putea să îl accepte ca pe un lucru normal și, în același timp, vor aprecia succesul atunci când îl vor obține.

În plus, copiii vor ști că eșecul nu îi face mai puțin buni și vor crede în continuare că pot realiza cu muncă, dăruire, dedicare și suflet ceea ce își doresc și ceea ce visează.

(www.revistamargot.ro/importanta-relatiei-dintre-profesor-si-elev)

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Conțin diftong toate cuvintele din seria:

- a) „căciula”, „tăcea”;
- b) „neapărat”, „creadă”;
- c) „te-a”, „prețioasă”;
- d) „conducerea”, „aprecia”;

2 puncte

2. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- a) ex-cep-ți-o-na-le, stu-di-u, tot-de-a-u-na;
- b) ex-cep-ți-o-na-le, stu-diu, tot-dea-u-na;
- c) ex-cep-ți-o-na-le, stu-di-u, tot-dea-u-na;
- d) e-xcep-țio-na-le, stu-diu, tot-de-a-u-na.

2 puncte

3. În enunțul extras din textul B, „O spune și în fața profesorului, după ce la o cascadă de întrebări a încleștat cu înfricoșare buzele”, cuvintele subliniate sunt folosite, în ordine, cu sens:

- a) figurat, propriu secundar;
- b) propriu de bază, figurat;
- c) figurat, propriu secundar;
- d) figurat, propriu de bază.

2 puncte

4. Seria care conține, în ordine, sinonimele cuvintelor subliniate în enunțul ”Dacă elevului i se spune zilnic că nu poate, că nu știe, că nu este capabil, atunci el va dezvolta o teamă” este:

- a) indolent, suferință;
- b) optimist, sperietură;
- c) neștiutor, lașitate;
- d) înzestrat, frică.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

5. Formulează câte un enunț cu fiecare dintre omonimele cuvintelor subliniate în secvențele: „[...]dar în același timp își poartă gândurile roi” (textul B), „Într-o zi, văzu copiii îndreptându-se spre școală. (textul A). 2 puncte

6. Notează valoarea morfologică a verbului *a fi* în fiecare din fragmentele: „Era odată un băiețel pe care îl chema Filip.” „Ești încă mic.”(textul A). 2 puncte

7. Transcrie, din fragmentul următor, două verbe la moduri diferite pe care le vei numi: „Aș vrea să vă vorbesc despre cei care fac împărțirea orelor de joacă și de învățătură și totuși le încurcă.”

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TIMIȘ

Str. Dr. Liviu Gabor nr. 1, 300004, Timișoara,

Tel +40 (0)256 305799/

Fax +40 (0)256 490430, +40 (0)256 490429

registratura@isjtm.ro, www.isj.tm.edu.ro

Operator de date cu caracter personal nr.18818

MINISTERUL EDUCAȚIEI

2 puncte

8. Rescrie fragmentul dat, trecând verbele de la indicativ perfect compus, la indicativ perfect simplu: „Dintr-o curte a ieșit un mujic, a alungat câinii[...]” (textul A)

2 puncte

9. Extrage, din secvența dată, un substantiv cu funcție sintactică de subiect și unul cu funcție sintactică de atribut: „Aș vrea să vă vorbesc despre cei care fac împărțirea orelor de joacă și de învățatură și totuși le încurcă, le amestecă, iar rezultatul împărțirii este mai totdeauna egal cu zero.” (textul B)

2 puncte

10. Rescrie corect următorul enunț: *Unii membrii a clasei sunt interesa-ți de cunoștințele predate.*

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Crezi că succesul școlar este influențat de relația profesor-elev? Formulează-ți răspunsul, în 30-70 de cuvinte, folosind informațiile din textul C.

6 puncte

2. Care este semnificația secvenței: „Concluzia e limpede. Măsurăm cel mai bine cele 50 de minute ale orei de clasă în secunde. Dar într-un anumit fel de secunde. Îngăduiți-mi să le numesc „secunde lumină.”, selectată din textul B? Formulează răspunsul în 30 – 50 de cuvinte.

6 puncte

3. Din ce cauză se teme Filipok când ajunge lângă școală? Explică, în două-trei enunțuri, motivul, valorificând o secvență din textul A.

6 puncte

4. Ce efect are asupra lui Filipok atitudinea îngăduitoare a învățătorului? Formulează răspunsul în două-trei enunțuri, ilustrându-l cu un citat relevant.

6 puncte

5. Prezintă, în 50 – 70 de cuvinte, două modalități prin care lecțiile pentru acasă pot fi realizate mai ușor, valorificând informațiile din textul B și experiența personală.

8 puncte

6. Care este diferența dintre Filipok, personajul din textul A, și Spirache, personajul din textul B, în privința dorinței de a învăța? Formulează răspunsul în 50 – 70 de cuvinte, valorificând cele două texte.

8 puncte

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Redactează un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți modul în care învățătorul din textul A îl determină pe Spirache, elevul din textul B, să învețe eficient, incluzând și o secvență descriptivă de minimum 60 de cuvinte.

Vei primi 26 de puncte pentru conținutul compunerii și 14 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.